

VUURVLAM EN VOORHAMER.

(Jer. 23:9 - 32)

Jer. 23 vs 29 - Is my woord nie so, soos 'n waar, spreek die Here, en soos 'n hamer wat 'n rots vermorsel nie?

Geen mens sal kan bestaan onder 'n woord van die lewende God wat gedurig net as waar en voorhamer op hom neerbrand en op hom afkom nie. Is Gods Woord dan nie oneindig meer nie: is dit dan nie ook self vir die wonde, water vir die dorstige lippe, vredeswoord vir die vermoede nie?

Ja seker, dit is die woord van die Here ook - en dit ontken Jeremia, die skrywer van die boek waaruit ons teks kom, nie. Want as daar een persoon is wie se gevoëlike gees en digterlike siel gesmag het na die troos en die toerheid van die Woord van God, dan was dit hy. Gebore uit 'n predikantshuis, opgegroeï in stille skoonheid van die platteland, is hierdie godsmen op baie jeugdige leeftyd tot diens van die Here geroep en het juis hierdie roeping hom op 'n eienaardige manier in Jerusalem laat beland. Teen sy eie natuur, teen sy persoonlike wense en begeertes word hy deur God geroepe om van die skerpste oordele wat ons ooit uit die mond van 'n profeet vernem het, teen sy eie volk, Israel, uit te spreek. En hierdie optrede val saam met een van die grootste krisistye in die geskiedenis van Israel toe sy hele voortbestaan bedreig word. Keer op keer beleef Jeremia dat God deur sy woord beslag lê op sy hart en denke, dat God hom deur dieselfde woord aangryp en uitdaag, dat hierdie woord hom oorweldig en verpletter sodat hy moet uitroep:

"Here, U het my oorgehaal, en ek het my laat oorhaal; U was te sterk vir my en het oorwin; ek was 'n belagging die hele dag, almal saam spot met my. En as ek sê: Ek sal aan Hom nie dink en in sy Naam nie meer spreek nie, dan word dit in my hart soos 'n brandende waar, opgesluit in my gebeente. En ek het my noeg gemaak om uit te hou, maar kon nie." (20: 7, 9).

So gaan dit in 'n mens se lewe wanneer Gods Woord vir hom 'n vuurvlam en voorhamer word!

Maar waarom gebruik Jeremia juis hierdie beelde om die werking van Gods Woord aan te dui? Is dit nie juis om onmiskenbaar die tweeledige uitwerking van hierdie Woord in die lewe van die mens af te teken nie: dat die Woord van God aan die een kant oëskynlik vernietig soos waar en afbreek soos 'n hamerslag - maar dat dit in werklikheid vernuwe en opbou?

Dink aan u eie lewe: het u nie ook al ondervind hoe die Woord van God in ons persoonlike lewe inkom, ons aanspreek, ons tot verantwoording roep juis op die vlakke van onslewe wat ons soms so angsvallig bedek of ontwyk? Juis dan kom die Woord tot ons in al sy skerpte soos 'n tweesnydende swaard, dring dit deur tot die skeiding van siel en gees, beoordeel dit die oorlegginge en gedagtes van die hart en lê dit die diepste en mees verberge motiewe van ons lewe bloot!

Dieselfde geld vir ons gemeenskapslewe: hoe gebruik God nie sy Woord gedurig om al ons mooi voorkomende kerklike vorme en gebruike, al ons menslike sisteme en verhoudings, ^{al} ons sosiale groothede en gewoontes onder die vuurproef en die voorhamer van sy Woordte laat deurloop! Hoe breek God nie soms in een oomblik al die mure af wat ons mense deur die jare in eie krag en menslike wysheid moeisam opgebou het nie! Hoe moet ons nie baiekeer ~~aan~~ met skaamte aanskou hoedat ons handewerk van hout, hooi en stoppels in rook opgaan as die vuur van Gods heiligheid dit verteer nie!

God moet ¹onseers breek voordat Hy kan bou.

Maar die teendeel is net so waar: dis juis hierdie selfde vuur wat al smeltende suiwer, hierdie hamerslag wat al swaaiend ¹bou! Het u dit nie al in u persoonlike lewe ondervind nie: hoedat God in u 'n nuwe mensgeskep het, 'n nuwe hart gegee het, 'n nuwe visie en daadkrag bewerk het?

En in/ ons gemeenskapslewe: is dit nie juis die wonder en krag van die Woord dat dit gedurig versoen, herskep, vernuwe? Dat God vir elke gemeenskap, elke groep, elke volk en land sy Woord ¹bied as die lig van hulle lewes, die hoop van hulle bestaan, die krag vir hulle stryd?

Teekanting deur Ontwyking.

Maar nou kry ons hierdie eiensaardige verskynsel dat die mens, ook die Christemens, teoreties wel die Woord aanvaar (nee, hy verwerp dit nie openlik nie: dit sou darem te sleg lyk!) maar in die praktyk maak hy die Woord kragteloos op so baie maniere:

1. Deur te doen wat die valse profete in Jeremia se tyd gedoen het - om die volk die valse versekering te verkondig dat solank die tempel in hulle midde is, geen onheil of ramp hulle sou tref nie. Daarom roep hulle: Vrede, vrede! terwyl Jeremia waarsku dat dit geen ware vrede is nie. Is dit nie waar, geliefdes, dat ons ook baiekeer bang is om die Woord soos 'n vuur en 'n hamerslag te hanteer of te ontvang, omdat dit mense in opstand en verset bring, omdat dit dalk ons eie hande kan brand, ons eie vingers raakbaar! En daarom roep ons ook in valse gerustheid! Vrede, vrede! in plaas van die basuingesal te laat hoor: Ontwak, jy wat slaap, en staan op uit die dood; *en Christus sal lig oor jou lewe!*

2. Of ons ¹laat toe dat die Woord oorheers of vervang of onthul word deur die tradisie waardeur die skerpte en anskrag daarvan afgestomp word, die absoluutheid daarvan ~~verwerp~~ word en die uitdaging daarvan verlore gaan. Vir hoe baie het kerkgeen, Bybellees, kerkkennis, doop hoofsaaklik of geheel en al tradisie geword! En is daar nie ook volkstradisies wat die eerlike toets van die Skrif nie kan deurstaan nie maar wat ons plaas langs of bo die Woord? *Sloop ook die geroep om volkseenheid wat ons vandag so dikwels hoor nie gewaar om 'n gewaartike en onbetroubare tradisie te word as dit nie gedurig*

3. Of ons erken en aanvaar die Woord in teorie ¹ vir Sondag, maar ons is onwillig of ongehoorsaam om die waarheid daarvan deur te trek tot in sy volle konsekwensies vir ons lewe van Maandag tot Saterdag, vir ons denke en dade op elke terrein van ons lewes. En sodra manne van God die lyn vreesloos begin deurtrek hoor ons die valse geroep opgaan: Die kerk moet ¹hom met geestelike dinge besighou!

anderwerp word aan die waarheid van die Woord?

Van Ontwyking tot Vernietiging.
Bevankende Suid-Afrikaanse Ontwyking.

Wat is nou die gevolge van sodanige ontwyking van die Woord? Vir 'n lang tyd kan 'n mens daarin slaag om die eis en die appél van die Woord te ontduik: skynbaar doen dit jou geen skade nie, hinder dit jou gewete nie, tref dit nie die diens van die kerk nie. Maar in werklikheid is 'n onsigbare proses van geestelike insinking, van morele verwording, van kerklike ~~de-~~ *verbroekeling* aan die gang wat een of ander tyd uitloop op verval. Dis altyd so: geen mens of gemeenskap kan enige deel van sy lewe onttrek aan die Woord sonder dat sy hele lewe uiteindelik daarvoor ten gronde gaan.

Daarteenoor staan egter baie sterker die heerlike wete dat waar ons in gehoorzaamheid aan Gods Woord ons buig en ons onslaet buig, waar ons Christus en sy ryk te alles stel en soek, daar word die Woord in die volste sin Verlossende Woord, Vermuende Woord!

Deurgetrek na die Praktijk.

Wat het dit nou alles te doen met die situasie waarin ons almal ons vandag bevind? As ek in die lig van onseks daarop moet antwoord sou ek sê: God is besig met ~~die~~ ^{sy} kerk in Suid-Afrika soos nog nooit vantevore. Daarvan getuig onder andere die talle berigte oor kerklike aangeleenthede in ons maatskappij elke dag. Maar dit geld nie net die Afrikaanse kerke nie - dit geld eweneer die kerk van Christus onder Engelstaliges, onder blank sowel as nie-blank. Sommige onder ons hou nie daarvan nie - hulle beweer dat dit onrus verwek en verwarring veroorsaak. Sommige wyt dit aan die optrede en uitsprake van sommige kerke of leiers. Dis seker waar dat deur die optrede van mense situasies ~~skep~~ ^{word} waardeur die kerk en die Christendom in die gedwang kom by die ~~wêreld~~ ^{as Hy}. Maar dit nie die volle waarheid nie - want agter kerke se besluite en leraars se beslissinge staan God. Dis Hy wat omstandighede ~~skep~~ ^{as Hy}, wat onrus bewerk of toelaat, wat verwarring gebruik om sy kerk, sy knegte, sy kinders weer terug te bring tot volle gehoorzaamheid aan sy Woord. Dis Hy wat tot ons kom met sy Woord wat brand soos vuur en wat breek soos 'n hamerslag om ons terug te bring na die grondslae van ons geloof, na die bron van alle lig en lewe - sy Woord. En as ek sê sy Woord, dan bedoel ek eerstens daarmee sy lewende Woord, Jesus Christus.

Daarmee is God vandag besig - omdat Hy sy kerk liefhet, te liefhet om toe te laat dat dit in vrees bly swyg, dat dit in vroom aanbidding alleen bly getuig, dat dit in tweedrag bly twis, dat dit in vormlikheid bly vassteek!

En daarom moet ons dankbaar wees, moet ons nie kwaad word of opstandig raak teenoor God nie, maar moet ons dit eerder sien as die hand van God wat besig is met die vernuwning van sy kerk! En dat Hy elkeen op sy eie besondere manier roep en stuur en plaas soos Hy dit die beste ag - soms langs ~~ons~~ ^{vir ons onverstanebare en ongewone weë}. *Britse mens se bring van God ongewone handeinge!*

Dit kan nie anders as om 'n mens op te val dat daar byna nie 'n enkele terrein van die mens se lewe is waar die kerk vandag nie betrek word nie: Sondagsviering, die huwelik en gesinslewe, die arbeid en tegniek, siekte, gebed en genesing, rasseverhoudings, die bedreiging van die atoom-

bon, die roeping van kerk teenoor staat, die vraag van morele waardes - oral betrek God sy kerk in die stryd. Juis daarom is dit so belangrik dat die kerk van Christus sal sien waarmee God in werklikheid besig is en wat Hy van elke Christushelyer verwag: om weer erns te gaan maak met die Woord, te gaan worstel met die Woord sodat dit ^{weer} die onfeilbare rigskoer word vir ons hele denke en lewe, vir ons hele bestaan! Sodat Gods Woord weer primer word - en alle ander dinge sekondêr, dat Gods Woord weer sy vrye loop mag neem, en ons ons deur die Woord laat meeneem!

Waar dit gebeur sal Gods Woord ons lei na Gods Gees, sal Gods Gees ons dring tot gebed, sal die gebed ons bring tot gemeenskap en die gemeenskap tot getuenskap. Dan word die kerk weer die Woord wat uitbeweeg na die wêreld! Waarviam en voorhamerhou!

As Gods Woord egter nie die vuur word wat vernuwe nie, gaan ander vure ons verteer; as Gods Woord nie die hamer word wat rotse vermorsel nie, gaan ander hamers ons vernietig! *Hoor dit, o volk van die Here!*

My Bediening onder U.

En nou sluit ek vanmore met hierdie boodskap my bediening onder u af. - so anders as wat onigenen van ons dit verwag of kon dink het. Wat voorlê weet niemand nie - maar dis ook nie die saak van grootste belang nie. Wat van belang is is die feit dat ek steeds onder u gestaan en die boodskap van die Here gebring het as bedienaar van die Woord. En al sou u alle dinge ander dinge van my lewe en diens vergeet en u sou net onthou dat vir die eerste vier jaar van die lewe van die gemeente die Here u iemand gestuur het wat temidde van baie menslike swakhede u gedurig probeer oproep en bind het in gehoorsaamheid aan Gods Woord - dan was my arbeid onder u nie tevergeefs gewees nie.

Ook in die nuwe werk waartoe die Here my roep wil ek niks meer, maar ook niks minder as om Christene van die verskillende kerke op te roep en in die naam van God uit te daag om meer erns te maak ^{met} die Woord, om meer doelbewus en oorgegewe die vrese van ons lewes en die situasies van ons tyd te gaan bedink, bespreek en beslis in die lig van die Woord.

Wat u ookal van dié stap mag dink is nie van oorwegende belang nie - wat van beslissende belang is, is dat u weet dat God u toeroep - ook deur die gebeure van die afgelope tyd: Laat u beetroem deur Christus, die Lewende Woord, laat u denke en oordele ^{houe sal} bepaal word deur Hom, die Woord, laat u lewe ten volle beheers word deur Hom, die Woord, laat die kerk, u volk en u land se toekomstige beslis word deur Hom, die enigste lewende Woord.

En as u onseker is, as u twyfel, moenie wegdraai nie, maar gryp Hom vas, worstel met Hom, die lewende Woord, soos Jakob van ouds geworstel het met God - en eis van Hom dié "ek sal U nie laat gaan tensy dat U my seën". Wie dit doen sal ontdek wat elke mens en elke gemeenskap moet ontdek:

Die antwoord, die lig, die hoop lê in volle gehoorsaamheid aan Hom as lewende Woord - en in Hom alleen!

Die antwoord op ons vrae, die lig op ons lewenspad, die hoop vir ons toekomstige lê in volle gehoorsaamheid aan Hom as lewende Woord - en in Hom alleen!